

ПРИВАТИЗАЦІЯ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН УКРАЇНИ

Кузьменко Л.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Приватизація – перехід на безоплатній або платній основі об'єктів державної власності у володіння, розпорядження та використання трудовим колективом, групою осіб та окремими особами. При цьому слід розуміти, що метою приватизації є досягнення більш високих суспільно корисних результатів в певній сфері людської діяльності шляхом переходу на новий рівень господарської діяльності, що базується на впровадженні інновацій.

Виділимо обов'язкові умови приватизації: суспільно необхідна доцільність або ж інституціональний підхід, основним принципом якого є пріоритет інтересів суспільства над інтересами індивідуума; додержання принципів гласності, прозорості, доступності, що забезпечують рівні можливості для суб'єктів приватизації; наявність та готовність учасників приватизації до втілення інновацій.

Чи дотримувалися ці умови в процесі в тотального роздержавлення та приватизації в Україні? Які наслідки приватизації?

1. При розробці нормативно-правової бази роздержавлення свідомо ігнорувався пріоритет інтересів суспільства над інтересами індивідуума, негласно був взятий курс на зміну місії економіки – від задоволення потреб суспільства до забезпечення прибутку власникам підприємств (та засобів виробництва). За основу були взяті інтереси та цілі окремих осіб, які мали доступ до державної власності та фінансів.

2. Процес приватизації проводився в умовах процедурних порушень гласності, прозорості та інформативності по причині його антисоціальної сутності. На ранніх етапах приватизації була ще використана імітація відкритості у формі ваучеризації, а пізніше – тільки тіньова (корупційна) форма. Отже, процес роздержавлення проводився поза межами інтересів суспільства та без його участі.

3. Держава, зайняла пасивну позицію щодо контролю та управління цим процесом, тим самим сприяла переходу до антисоціального способу ведення господарської діяльності в країні.

Наслідки такої приватизації: економіка країни – на грані банкрутства, небувалого рівня досягли: корупція влади на всіх рівнях, загострення соціальних протиріч, рівень зuboжіння основної маси населення та ризику подальших потрясінь.

Таким чином, однією з найвагомійших причин критичної ситуації в країні є антисоціальний характер реформ, зокрема, ізоляція народних мас від процесу приватизації та відокремлення їх від засобів виробництва.